

Lebka (cranium)

význam : ochrana mozku
ochrana smyslových orgánů
ochrana začátku TS a DS

Stavba :

1. NEUROCRANIUM(mozková část) 8 kostí

1a) baze (spodina)

1b) klenba

- rozhraní glabella → týlní hrbol

1a)BAZE:

- kost čelní (os frontale)
- kost čichová (os ethmoidale)
- kost klínová (os sphenoidale)
- kost týlní (os occipitale)
- kost spánková (os temporale, 2)

- výstupy nervů a cév

1b) KLENBA :

- kost temenní (os parietale, 2)
- kost čelní (os frontale)
- kost týlní (os occipitale)
- kost spánková (os temporale, 2)

2. SPLANCHNOCRANIUM(VISCEROCRANIUM, obličejová část) 15 kostí

- horní čelist (maxilla, 2)
- kost lící (os zygomaticum, 2)
- kůstky nosní (os nasale, 2)
- kůstky slzní (os lacrimale, 2)
- dolní skořepa nosní (concha nasalis inferior, 2)
- kost patrová (os palatinum, 2)
- kost radličná (vomer)
- dolní čelist (mandibula)
- jazylka (os hyoideum)

Původ a vývoj :

1. Neurocranium

chrupavka - chondrocranium (baze)

vazivo - desmocranium (klenba)

2. Splanchnocranium

- původ : chrupavčité **žaberní oblouky** (arcus branchiales)

Obličejová část - splanchnocranium

spojení kostí : pevné
kloubem (mandibula)

- **Horní čelist (maxilla, 2 - párová)**

- tělo - vedlejší nosní dutina
- dásňový výběžek pro zuby
- kostěný podklad patra

- **Kost lící (os zygomaticum, 2)**

spánkový výběžek kosti lící + lící výběžek k. spánkové = JAŘMOVÝ
OBLOUK(arcus zygomaticus)

- **Kost slzní (os lacrimale, 2)**

- vnitřní část očníce (orbity)
- v ní jamka pro slzný váček

- **Kost nosní (os nasale, 2)**

- **Kost patrová (os palatinum, 2)**

- kost patrová
- k patrová + horní čelist → patro

- **Dolní čelist (mandibula)**

- kloub → připojení ke spánkové kosti
- dásňový výběžek - alveola → zuby

- **Jazyk (os hyoideum , 1)**

- pod dolní čelistí
- vazy připojena k lebeční spodině
- začínají na ní některé krční svaly
- závěs pro hrtan

- **Dolní nosní skořepa**

- **Kladívko(malleus)**

- **Kovadlinka (incus)**

- **Třmínek (stapes)**

Mozková část - neurocranium

- lebeční klenba - kalva
- lebeční baze
- lebeční dutina

- **Týlní kost (os occipitale)**
  - týlní otvor (foramen magnum)
  - týlní hrboly (kondyly, spojení s 1.krčním obratlem - atlasem, nosičem)
  - vyvýšenina (protuberantia occipitalis externa)
    - horní a dolní čára šíjová
- **Klínová kost (os sphenoidale)**
  - tělo - v ní dutina - vedlejší nosní
  - strop - sedlová jáma - turecké sedlo (sella turcica - pro podvěsek mozkový, hypofýzu)
  - křídla - malá křídla (alla minores)
    - velká křídla (alla majores)
  - II. a III. hlavový nerv
- **Spánková kost (os temporale)**
  - kost skalní (os petrosum - sluchově - rovnováž. ústrojí)
  - bradavkový výběžek (processus mastoideus) - úpon svalu - zdvihač
  - bodcovitý výběžek (zobcovitý, processus styloideus) - závěs pro jazykku, jamky pro kloubní připojení dolní čelisti
- **Čichová kost (os ethmoidale)**
  - dírkovaná ploténka - prochází čichový nerv
- **Čelní kost (os frontale)**
  - strop očnice
  - kostěný podklad čela
- **Temenní kost (os parietale)**

Spojení kostí :

pevné : SUTURY (vazivo) - švy : věnčitý - sutura coronalis
šípový - sutura sagitalis
lambdový - sutura lambdoidea

volné : KLOUB (dolní čelist)